

contactpersoon **M. Vernooij**
onderwerp **Advies Uitvoeringsbesluit Uithoornlijn**
zaaknummer **2017 - 047476**
datum **8 november 2017**
bijlage(n) **Raadsbesluit**

Vervoerregio Amsterdam
t.a.v. dhr. drs. P.J.M. Litjens
Postbus 626
1000 AP Amsterdam

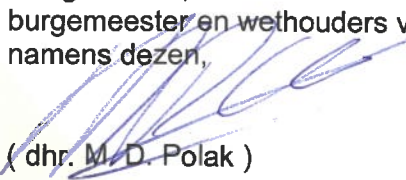
Bestuursdienst
Gemeente Uithoorn
Laan van Meerwijk 16
1423 AJ Uithoorn
Postadres
Postbus 8
1420 AA Uithoorn
Telefoon
(0297) 513 111
Fax
(0297) 513 222
www.uithoorn.nl
gemeente@uithoorn.nl
@Gem_Uithoorn

Geachte heer Litjens,

Op 2 november jongstleden heeft de Gemeenteraad van Uithoorn besloten positief te adviseren aan de Regioraad over het Uitvoeringsbesluit voor de realisatie van de Uithoornlijn.

Het Raadsbesluit is bijgevoegd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Uithoorn,
namens dezen,

(dhr. M. D. Polak)

Datum vergadering : 2 november 2017

Agendapunt :

Zaaknummer : 2017-047476

Programma : Wonen & Werken

Portefeuillehouder : Wethouder M. Polak

Commissie : Wonen & Werken

Onderwerp : Uitvoeringsbesluit Uithoornlijn

Bijlagen

- Overzicht resultaten enquête geluid- en zichtschermen
- Overzicht aandachtspunten planuitwerking
- Uitvoeringsbesluit Uithoornlijn
 - Bestuursovereenkomst
 - Overzicht afhandeling moties en amendementen Voorkeursbesluit

Korte inhoud

In oktober 2016 heeft uw Raad ingestemd met het voorkeursbesluit voor de Uithoornlijn, waarin de voorkeursvariant is vastgelegd. De voorkeursvariant bestaat uit het doortrekken van de vernieuwde Amstelveenlijn naar het dorpscentrum van Uithoorn ter hoogte van de huidige bushalte Stationsstraat over het tracé van de Spoordijk. De tramhaltes zijn voorzien bij Aan de Zoom, het busstation Uithoorn en Dorpscentrum. De Uithoornlijn vervangt de huidige directe busverbindingen uit Uithoorn naar Amstelveen en Amsterdam, met uitzondering van een niet met de sneltram concurrerende busverbinding tussen Zijdelwaard en Amstelveen centrum. Binnen Uithoorn blijven bussen rijden in de gebieden die niet in de nabijheid (800m) van een tramhalte liggen waarmee naar de tram en tussen de wijken gereisd kan worden. Met de instemming met de voorkeursvariant door de Regioraad van de Stadsregio Amsterdam (nu Vervoerregio Amsterdam) op 13 december 2016 is het project gepromoveerd naar de planuitwerkingsfase. In de planuitwerkingsfase is de voorkeursvariant verder uitgewerkt en getoetst. Ten opzichte van de voorkeursvariant zijn er enkele wijzigingen aangebracht die hieronder worden toegelicht.

Met bijgaand Uitvoeringsbesluit wordt de aanbesteding van de aanleg van de Uithoornlijn gestart. Het Uitvoeringsbesluit wordt genomen door de Regioraad van de Vervoerregio Amsterdam van 12 december. Uw advies wordt meegenomen in de stukken naar de Regioraad.

De Bestuursovereenkomst wordt door het college getekend. U wordt hierbij in de gelegenheid gesteld uw wensen of bedenkingen aan het college ter overweging mee te geven.

Aan de Raad.

Overwegingen

Aanleiding

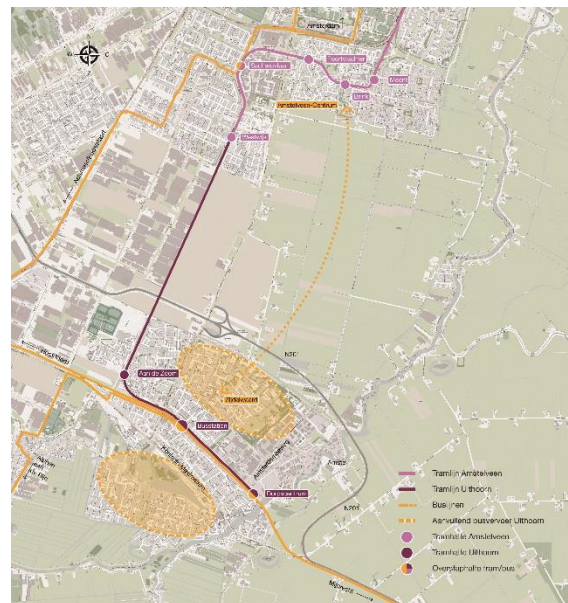
Aan de gemeenteraad wordt gevraagd positief te adviseren op het Uitvoeringsbesluit. Uw advies (en/of wensen en bedenkingen) wordt meegegeven aan de Regioraad, die het Uitvoeringsbesluit moet nemen. Met het Uitvoeringsbesluit wordt de aanbesteding van de aanleg van de Uithoornlijn gestart. Hierbij is het van belang te bedenken dat het een Design & Construct contract wordt, dus dat de aannemer ook wordt gevraagd het ontwerp verder uit te werken. Hiermee wordt de kennis van de markt zoveel mogelijk benut.

Bijgaand treft u het Uitvoeringsbesluit; hieronder worden de belangrijkste punten toegelicht.

Voorkeursvariant

De, mede door uw raad vastgestelde, Voorkeursvariant bestaat uit het doortrekken van de vernieuwde Amstelveenlijn naar het dorpscentrum van Uithoorn ter hoogte van de huidige bushalte Stationsstraat over het tracé van de Spoordijk. De tramhaltes zijn voorzien bij Aan de Zoom, het busstation Uithoorn en Dorpscentrum. De Uithoorlijn vervangt de huidige directe busverbindingen uit Uithoorn naar Amstelveen en Amsterdam, met uitzondering van een niet met de sneltram concurrerende busverbinding tussen Zijdelwaard en Amstelveen centrum. Overigens blijven er binnen Uithoorn bussen rijden in de gebieden die niet in de nabijheid (800m) van een tramhalte liggen waarmee naar de tram en tussen de wijken gereisd kan worden. De routes hiervan worden later uitgewerkt. Dit is hiernaast schematisch weergegeven met de gearceerde gebieden.

Deze voorkeursvariant is vastgelegd in het Voorkeursbesluit van de Gemeenteraad van Uithoorn (13 oktober 2016), Amstelveen (9 november 2016), Provinciale Staten van Noord-Holland (12 december 2016) en de Regioraad van de toenmalige Stadsregio Amsterdam (13 december 2016). Met het voorkeursbesluit is het project gepromoveerd naar de planuitwerkingsfase.

In het Voorkeursbesluit zijn de volgende punten opgenomen voor de planuitwerking:

- Voorbereiden van de aanbesteding zodat deze kort na het uitvoeringsbesluit kan worden gestart;
- Een bestuursovereenkomst voor de realisatiefase opstellen, inclusief de risicoverdeling;
- Het (nogmaals) toetsen van de veiligheid van de kruisingen en waar nodig het ontwerp aanpassen;
- Doorlopen van de ruimtelijke procedures.

Aanpassingen en aandachtspunten ten opzichte van de voorkeursvariant

In de planuitwerkingsfase is het ontwerp nader uitgewerkt. In bijlage 2 ziet u een overzicht van het tracé met daarop de aandachtspunten.

Hieronder vindt u een samenvatting van de aanpassingen en optimalisaties.

Inrichting en beveiliging Aan de Zoom

Naar aanleiding van extra adviezen, o.a. als gevolg van een motie van de gemeenteraad van Uithoorn, is besloten om de kruising Aan de Zoom in te richten voor alleen langzaam verkeer en deze kruising te beveiligen met overwegbomen. Tevens is in afstemming met de bewonerswerkgroep een aantal aanpassingen gedaan aan het ontwerp voor de inrichting van de omgeving. Hierover bent u geïnformeerd in het Raadsvoorstel Ter inzagelegging bestemmingsplan, van 12 september (bijlage brief aan de werkgroep).

Tweerichtingenexploitatie opstel terrein Amstelveen

Voorheen was het opstel terrein alleen naar de noordkant, dus richting Amstelveen, met spoor ontsloten. Dat betekent dat de eerste tram altijd eerst naar Station Zuid moet voordat hij naar Uithoorn kan. Het GVB werkt een businesscase uit waaruit moet blijken of het rendabel is om hier aanpassingen voor te doen. Indien dit een positief rendement oplevert zullen extra investeringskosten noodzakelijk zijn. Deze kosten worden dan terugverdiend in de exploitatie.

Zijdelweg kunstwerk

Uit nadere analyse in samenwerking met het GVB en afdeling Metro en Tram van de gemeente Amsterdam is geconstateerd dat de vrije ruimte in de onderdoorgang onder de Zijdelweg onvoldoende is voor tram en bovenleiding. Daarom moet deze worden verruimd. Op basis van de berekeningen zal hiervoor waarschijnlijk het dak van het viaduct worden opgehoogd. Tevens wordt het hellingpercentage aangepast zodat de baan minder steil is.

Onderstations

Het onderstation geeft de elektrische voeding voor de bovenleiding van de tramlijn en meet ongeveer 16 bij 3,5 meter, waarbij er omheen ruimte moet worden vrijgehouden voor werkzaamheden. In de planstudiefase van de Uithoornlijn is aangenomen dat de Uithoornlijn kon volstaan met één onderstation. Uit een nadere analyse van Arcadis is gebleken dat met één onderstation de spanning op de bovenleiding onder de vereiste spanning van 500 Volt komt. Om die reden moet een extra onderstation worden toegevoegd. Daarom is ook gekeken naar een mogelijk betere (her)verdeling over het gehele traject van de trambaan en naar nieuwe locaties.

Dit heeft geresulteerd in de twee volgende locaties voor de onderstations:

- Locatie 1: ten westen van de Amsterdamseweg, aan de noordzijde van de bus-trambaan;
- Locatie 2: ten oosten van de Boerlagelaan, aan de noordzijde van de bus-trambaan.

Door deze nieuwe (her)verdeling is de voorkeurslocatie uit het voorkeursbesluit, gesitueerd bij de Weegbree, komen te vervallen.

Extra schermen langs het tracé naar aanleiding van enquête

Als onderdeel van de inpassing is met omwonenden overlegd en is een enquête uitgevoerd naar het gewenste materiaal en de hoogte van de geluid- en zichtschermen. Bij Langs de Baan zijn nu 3 meter hoge schermen in het ontwerp opgenomen waarmee wordt afgeweken van de Voorkeursvariant waarin 1 meter werd voorzien. In de bijlage treft u een overzicht met de zicht- en geluidsschermen zoals deze in de voorkeursvariant stonden, de te treffen maatregelen volgens de Wet geluidhinder, de resultaten van de enquête en de maatregelen die uitgevoerd gaan worden. Op elk deel tracé worden de resultaten van de enquête gevolgd. Uitzondering is de Admiraal de Ruyterweg (behalve de Admiraliteit), waar nog een toets plaats zal vinden bij de bewoners. De huidige schermen volstaan hier volgens de Wet geluidhinder en zijn op verschillende plekken begroeid. Zij kunnen worden vervangen door nieuwe, hogere schermen maar desgewenst kunnen ze ook worden opgeknapt.

Voor de Admiraliteit was al duidelijk dat het daar drie meter wordt. Daar was de response ook hoger en geldt het dilemma van een schutting als onderdeel van de tuin niet.

Parkeren

In de planstudie is al gestart met de onderzoeken naar parkeren. In de planuitwerkingsfase is dat verder uitgewerkt. Voor de haltes Aan de Zoom en Busstation is nogmaals een telling gedaan voor de parkeerdruk en de mogelijkheden tot dubbelgebruik. De aantallen uit de planstudie zijn hierin bevestigd. Voor de halte Dorpscentrum was eerder geconstateerd dat alle voor de tramreizigers benodigde plekken aanvullend gecreëerd moeten worden. Voor de laatste 11 plekken zijn nu nog drie opties open: bij het Spoorhuis, bij de Amsterdamseweg en aan de Wilhelminakade. Met de eigenaren van de eerste twee locaties (voorkeurlocaties) vindt nog verdere afstemming plaats.

Waterpeil Legmeerpolder

Waternet heeft besloten het polderpeil in de Legmeerpolder te verhogen. Hierdoor zal ook de brug over de Hoofdtocht aangepast moeten worden.

Openstaande punten voor consultatie

Er staan nog twee onderwerpen voor consultatie gepland voor later dit jaar. Het ene punt gaat over de bouwfaserings en het andere over groene inpassing. Aandachtspunt is de groene inpassing langs de Faunalaan waar geen zichtscherm wordt geplaatst omdat de trambaan niet direct grenst aan tuinen en woningen.

Reservering

Naast de eventuele doorrekening van bovenstaande aanpassingen is er een reservering opgenomen in de raming voor de herberekening van de belasting van de kunstwerken. Hierover leest u meer in het Uitvoeringsbesluit.

Inhoud Uitvoeringsbesluit

Het Uitvoeringsbesluit geeft een overzicht van aanpassingen van het ontwerp, (financiële en juridische) gevolgen van de keuzes, omgevingsfactoren, risico's en aandachtspunten voor realisatie. Aan de Regioraad worden de volgende beslispunten voorgelegd:

- In te stemmen met de start van de aanbesteding van het project Uithoornlijn;
- Het Dagelijks Bestuur van de Vervoerregio Amsterdam te mandateren om de opdracht tot realisatie te verstrekken als de aanbesteding leidt tot een aanbidding die aan de voorwaarden voldoet;
- Kennis te nemen van de kosten en dekking van het project Uithoornlijn inclusief de toekenning van de Rijksbijdrage van € 25 miljoen aan de Uithoornlijn als onderdeel van het project Amstelveenlijn/Uithoornlijn;
- De Algemene Verordening Nadeelcompensatie gemeente Amsterdam van toepassing te verklaren op verzoeken om schadevergoeding in het kader van nadeelcompensatie, die causaal verband houden met het Project Uithoornlijn.

Rolverdeling

De rolverdeling tussen partijen voor de vervolgfase is als volgt:

- Vervoerregio Amsterdam: opdrachtgever, aanbestedende dienst
- Afdeling Metro en Tram van de gemeente Amsterdam, Eigendom & Beheer: eigenaar en beheerder infrastructuur, bevoegd gezag vanuit de Wet Lokaal Spoor
- GVB Activa: beoogd eigenaar en beheerder materieel
- GVB: beoogd Exploitant
- Gemeente Amstelveen: wegbeheerder en grondeigenaar, bevoegd gezag vanuit omgevingswetgeving
- Gemeente Uithoorn: wegbeheerder en grondeigenaar, bevoegd gezag vanuit omgevingswetgeving, grote rol in omgevingsmanagement
- Provincie Noord-Holland: projectpartner

Bestuursovereenkomst

Voor de realisatiefase van het project wordt ook een Bestuursovereenkomst tussen de Vervoerregio Amsterdam, Provincie Noord-Holland, Gemeente Uithoorn en Gemeente Amstelveen afgesloten (zie bijlage bij Uitvoeringsbesluit). De twee belangrijkste voorwaarden om het project succesvol te kunnen realiseren zijn verwoord als ontbindende voorwaarden in deze Bestuursovereenkomst:

- De uitvoerbaarheid van de Uithoornlijn is afhankelijk van de realisatie van de Ombouw Amstelveenlijn.
- Indien het resultaat van de aanbesteding het beschikbaar gestelde budget overstijgt, wordt dit aan de Regioraad voorgelegd. In het ultieme geval kan de Bestuursovereenkomst worden ontbonden en vindt het project geen doorgang.

Het opnemen van deze ontbindende voorwaarden zorgt voor een beheersing van de risico's waarop de Vervoerregio als opdrachtgever van het project geen doorslaggevende invloed heeft.

Risico's

De Vervoerregio Amsterdam is als opdrachtgever risicodragende partij. Er zijn geen specifieke onderwerpen geconstateerd waarvoor gemeente Uithoorn risicodragend is. In de kostenraming voor de realisatie is een risicoreservering opgenomen. Deze risicoreservering kan aangewend worden voor alle risico's die direct samenhangen met de realisatie van het Project. Indien de risico's over dit maximum (dus over de maximale risicoreservering) dreigen te gaan, zal de kans worden geboden om aanvullende financiering in te brengen. Indien er geen aanvullende financiering wordt geleverd, kan het Dagelijks Bestuur van de Vervoerregio Amsterdam, na advies van het Bestuurlijk Overleg, overgaan tot functionele heroverwegingen. De toprisico's zijn in het Uitvoeringsbesluit opgenomen.

Planning

De planning van het project gaat uit van de volgende mijlpalen (ongewijzigd t.o.v. het Voorkeursbesluit):

- Uitvoeringsbesluit voor advies in gemeenteraad: 2 november 2017
- Aanleveren van advies van gemeente voor de Regioraad: 8 november (Bestuurlijk Overleg)
- Besluitvorming Uitvoeringsbesluit Regioraad: 12 december 2017
- Start aanbesteding: begin 2018
- Gunning: eind 2018 / begin 2019
- Realisatie: 2019 – 2022
- Start exploitatie Uithoornlijn: tweede helft 2022

Eigendom en beheer

De busbaan en spoordijk zijn nu eigendom van de provincie Noord-Holland. Ten behoeve van de aanleg van de tram worden de gronden, inclusief de restgronden binnen de gemeentegrenzen, door gemeente Uithoorn verworven van de provincie. De kosten hiervoor vallen onder het projectbudget. Na realisatie zal de afdeling Metro en Tram van de gemeente Amsterdam als beheerder van de railinfrastructuur en de businfrastructuur verantwoordelijk zijn voor het beheer en onderhoud binnen de afgesproken beheergrens. Wellicht met uitzondering van de gladheidsbestrijding. Hiertoe zullen uiterlijk 1 juli 2018 beheerovereenkomsten met gemeente Amstelveen, gemeente Uithoorn en provincie Noord-Holland (busbaan) worden gesloten. Hierbij moeten ook afspraken worden gemaakt over het beheer van de gronden die worden verkregen, maar niet onder de rail- en businfrastructuur vallen.

Moties

Over de stand van zaken moties en amendementen aangenomen bij het besluit voer de voorkeursvariant, bent u geïnformeerd per Raadsbericht van 12 september (Moties en amendement Uithoornlijn).

Alternatieven

N.v.t.

Aanpak

N.v.t.

Financiële overwegingen

De investeringskosten van de Uithoornlijn waren in de voorkeursvariant geraamd op 60 miljoen euro. Daarvan wordt 95% gefinancierd door de Vervoerregio Amsterdam. Provincie Noord-Holland neemt 3,1% voor haar rekening en de gemeente Uithoorn 1,9%. De gemeente Amstelveen levert een grote bijdrage aan de Amstelveenlijn en daarmee indirect ook aan de Uithoornlijn.

Daarnaast is er in Uithoorn een bouwlocatie in het tracé gelegen, de busbaanzone, waaruit opbrengsten geraamd zijn. In dit geval is daarover met de Vervoerregio Amsterdam afgesproken dat 80% van deze “kosten” (gemiste opbrengsten) ten laste van het project kunnen worden gebracht. De gemeente Uithoorn neemt dan 20% van deze kosten voor haar rekening.

De kosten voor Uithoorn zijn dan als volgt opgebouwd:

Bijdrage	1.140.000
Afwaardering Busbaanzone, deel Uithoorn	<u>177.000</u>
Totale kosten voor Uithoorn	1.317.000

Door de eerdergenoemde optimalisaties is de raming verhoogd naar 70 miljoen. De Vervoerregio Amsterdam neemt deze 10 miljoen extra voor haar rekening. In het Uitvoeringsbesluit worden de extra middelen onderbouwd. Hiermee wordt de financiering van de raming van de Uithoornlijn als volgt:

Bijdrage x € 1 mio pp 2016	Budget bij Voorkeursbesluit	Nieuw budget
Vervoerregio BDU bijdrage	57	67
Provincie Noord-Holland	1,86	1,86
Gemeente Uithoorn	1,14	1,14
Totaal budget	60	70

Communicatie/Participatie

Zowel in de planstudiefase als in de planuitwerkingsfase hechtte de gemeente groot belang aan communicatie en participatie. Dit zullen wij in de realisatiefase continueren, hoewel de aard en intensiteit van de communicatie zal verschillen. Na gunning wordt samen met de opdrachtnemer een plan van aanpak voor communicatie en omgevingsmanagement opgesteld voor de voorbereidende werkzaamheden en de daaropvolgende bouwfase. Opdrachtgever en gemeente Uithoorn blijven daarbij overigens in de lead.

Een meer gedetailleerde beschrijving van de participatie is opgenomen in de bijlage.

Voorstel

- Het college stelt u voor positief te adviseren (geen wensen en bedenkingen te uiten) aan de Regioraad over het Uitvoeringsbesluit.
- Het college stelt u voor positief te adviseren (geen wensen en bedenkingen te uiten) aan het college over de Bestuursovereenkomst.

Burgemeester en wethouders van Uithoorn,
de secretaris,

de burgemeester,

(dhr. drs. E. M. Voorhorst)

(mevr. drs. D.H. Oudshoorn-Tinga)

RAADSBESLUIT

Exemplaar naar

Griffie

Afschrift naar:

Wonen & Werken

De raad van Uithoorn;

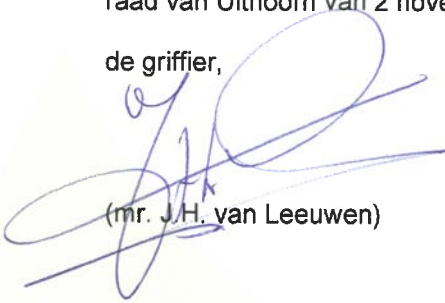
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 november, nr. 2017-047476

b e s l u i t:

- Positief te adviseren (geen wensen en bedenkingen te uiten) aan de Regioraad over het Uitvoeringsbesluit.
- Positief te adviseren (geen wensen en bedenkingen te uiten) aan het college over de Bestuursovereenkomst.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van Uithoorn van 2 november 2017, nr. S 2.2

de griffier,

(mr. J.H. van Leeuwen)

de voorzitter,

(mevr. drs. D.H. Oudshoorn-Tinga)